

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2009 r.

w sprawie dyscyplinarnych środków zapobiegawczych

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 190, poz. 1474) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawach stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych;
- 2) warunki osadzania żołnierza w izbie zatrzymań oraz organizację osadzania żołnierzy w izbach zatrzymań;
- 3) rodzaje, zakres, przypadki, warunki i sposób dokonywania badań, w celu zapewnienia prawidłowości ich przeprowadzania, sposób postępowania w przypadku odmowy poddania się badaniu przez żołnierza, procedurę składania i rozpatrywania zażaleń w tych sprawach.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 190, poz. 1474);
- 2) niedopuszczeniu do czynności – należy przez to rozumieć dyscyplinarny środek zapobiegawczy niedopuszczenia żołnierza do wykonywania czynności służbowych;
- 3) osadzeniu – należy przez to rozumieć dyscyplinarny środek zapobiegawczy osadzenia żołnierza, będącego się w stanie nietrzeźwości lub odurzenia, w izbie zatrzymań;
- 4) zawieszeniu w czynnościach – należy przez to rozumieć dyscyplinarny środek zapobiegawczy zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych;
- 5) organie – należy przez to rozumieć odpowiednio przełożonego dyscyplinarnego, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub żołnierza wojskowego organu porządkowego wydającego polecenie przeprowadzenia badania, zlecającego przeprowadzenie badania albo osobiście przeprowadzających badanie lub wydającego postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego.

§ 3. 1. Przed wydaniem polecenia poddania żołnierza badaniu lub postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego wydający je organ obowiązany jest do ustalenia:

- 1) czy istnieją przesłanki i warunki do przeprowadzenia badania żołnierza poprzedzającego zastosowanie dyscyplinarnego środka zapobiegawczego;
- 2) ile i jakie rodzaje badań powinny być przeprowadzone przed zastosowaniem dyscyplinarnego środka zapobiegawczego;
- 3) czy okoliczności wskazują na potrzebę niezwłocznego przeprowadzenia badania lub zastosowania dyscyplinarnego środka zapobiegawczego;
- 4) ile i jakie dyscyplinarne środki zapobiegawcze należy zastosować.

2. Jeżeli stan żołnierza na to pozwala, przed przeprowadzeniem badania lub wydaniem postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego, żołnierza tego należy rozpytać, co do rodzaju i ilości spożywanego alkoholu lub użycia narkotyków.

§ 4. 1. Polecenie poddania żołnierza badaniu oraz postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego podlegają natychmiastowemu wykonaniu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

2. W przypadku przeprowadzania badania osobiście przez organ może on przywołać inną osobę na świadka badania lub w celu sporządzenia protokołu z tego badania.

3. W razie odmowy poddania się przez żołnierza badaniu lub braku możliwości jego przeprowadzenia, organ przeprowadza lub zleca przeprowadzenie innych dowodów w celu udokumentowania przyczyny uzasadniającej niedopuszczenie do czynności lub osadzenia.

4. Jeżeli po wydaniu postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego nie jest możliwe natychmiastowe jego wykonanie organ sporządza adnotację na oryginale postanowienia, w której podaje przyczynę stanowiącą przeszkodę jego wykonania.

§ 5. 1. Wyciąg z rozkazu lub decyzji zawierający polecenie poddania żołnierza badaniu oraz odpis postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego doręcza się za pokwitowaniem niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie trzech dni od dnia ich wydania:

- 1) żołnierzowi, którego polecenie lub postanowienie dotyczy;
- 2) obsłudze izby zatrzymań, w przypadku wydania postanowienia o osadzeniu;
- 3) dowódcy jednostki wojskowej albo kierownikowi instytucji cywilnej, w której żołnierz pełni czynną służbę wojskową.

2. Odpis postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego doręcza się za pokwitowaniem, również organowi kadrowemu oraz organowi finansowemu uprawnionym do dokonywania potrąceń z należności finansowych żołnierza.

3. Jeżeli okoliczności sprawy wskazują, na możliwość popełnienia przez żołnierza czynu zabronionego, za który grozi odpowiedzialność karna, organ zawiadamia również właściwe organa ścigania i ochrony porządku prawnego - o miejscu, dacie i okolicznościach zastosowania tego środka. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 6. W sprawach dotyczących stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych oraz przeprowadzania badań zażalenie wnosi się pisemnie, za pośrednictwem organu, który je zastosował, do organu odwoławczego.

§ 7. 1. Organ odwoławczy rozpatruje zażalenie, w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia mu zażalenia, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Przed rozstrzygnięciem zażalenia, organ odwoławczy może wysłuchać żołnierza, którego ma dotyczyć rozstrzygnięcie lub zażądać od właściwego organu przekazania innych materiałów sprawy, niezbędnych do rozpatrzenia zażalenia.

3. Przed rozstrzygnięciem zażalenia, wnoszący zażalenie może je wycofać.

4. Zażalenie złożone po terminie lub przez osobę nieuprawnioną, wycofane przez składającego go żołnierza albo jeżeli jest niedopuszczalne z mocy ustawy, nie podlega rozpatrzeniu.

5. Jeżeli organ odwoławczy nie otrzymał wyników badania, niezbędnych do rozstrzygnięcia zażalenia, może on przedłużyć termin rozpatrzenia zażalenia do czasu ich uzyskania, o czym zawiadamia żołnierza składającego zażalenie.

§ 8. 1. Rozpatrując zażalenie organ odwoławczy może rozkaz albo decyzję zawierające polecenie poddania żołnierza badaniu oraz postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego:

- 1) utrzymać w mocy albo
- 2) zmienić, albo
- 3) uchylić.

2. Organ odwoławczy może zmienić lub uchylić rozkaz lub decyzję lub postanowienie, na które żołnierz wniósł zażalenie tylko, jeżeli były wydane z naruszeniem przepisów ustawy.

3. Po rozpatrzeniu zażalenia organ odwoławczy wydaje postanowienie wraz z uzasadnieniem, które przekazuje osobom i organom określonym w § 5.

4. Na postanowienie organu odwoławczego, zażalenie nie przysługuje.

§ 9. 1. W trakcie przeprowadzania badań organ, może je w każdym czasie przerwać albo zakończyć.

2. W przypadku uchylenia rozkazu lub decyzji albo postanowienia organ wstrzymuje czynności wykonywane na ich podstawie.

§ 10. W przypadku gdy żołnierz znajduje się w stanie wyłączającym świadomość, czynności określone w rozporządzeniu wykonuje się po ustaniu tego stanu, chyba że ich wykonanie byłoby bezzasadne.

§ 11. Dokumentację postępowania w sprawie prowadzenia badań oraz zastosowania dyscyplinarnego środka zapobiegawczego gromadzi się i przetwarza na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotyczących dokumentacji i ewidencji dyscyplinarnej.

§ 12. Postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego, odpowiednio do rodzaju zastosowanego środka, zawiera:

- 1) stopień wojskowy, imię, nazwisko oraz stanowisko służbowe lub funkcję organu wydającego postanowienie;

- 2) nazwę komórki lub jednostki organizacyjnej, w której przełożony dyscyplinarny, żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub żołnierz wojskowego organu porządkowego wydający polecenie przeprowadzenia badania, zlecający przeprowadzenie badania albo osobiście przeprowadzający badanie lub wydający postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego, pełni czynną służbę wojskową lub jest zatrudniony;
- 3) datę i miejsce wydania postanowienia;
- 4) podstawę prawną wydania postanowienia;
- 5) wskazanie przyczyny, z powodu której należy wobec żołnierza zastosować dyscyplinarny środek zapobiegawczy;
- 6) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe lub funkcję żołnierza, wobec którego należy zastosować dyscyplinarny środek zapobiegawczy;
- 7) określenie rodzaju i liczby zastosowanych dyscyplinarnych środków zapobiegawczych;
- 8) okres stosowania oraz datę i godzinę, od której liczy się ten okres;
- 9) wskazanie izby zatrzymań, w której nietrzeźwy lub odurzony żołnierz ma zostać osadzony albo zakład opieki zdrowotnej, do którego ma zostać skierowany;
- 10) zadania i miejsce wykonywania zadań, jakie żołnierz zawieszony w czynnościach ma wykonywać w okresie tego zawieszenia;
- 11) wykaz odebranych do depozytu żołnierzowi przedmiotów, środków, substancji i dokumentów;
- 12) pouczenie żołnierza o prawie i terminie do złożenia zażalenia, prawie do cofnięcia wniesionego zażalenia oraz oznaczenie organu odwoławczego rozpatrującego zażalenie, a także o prawie powiadomienia wskazanej przez niego osoby o zastosowaniu wobec niego dyscyplinarnego środka zapobiegawczego;
- 13) czytelny podpis organu wydającego postanowienie;
- 14) czytelny podpis żołnierza objętego dyscyplinarnym środkiem zapobiegawczym oraz datę zapoznania się z pouczeniem lub adnotacją zapoznającego o odmowie podpisania tego postanowienia przez żołnierza.

Rozdział 2

Badania zawartości alkoholu lub narkotyków

§ 13. Badania mogą obejmować:

- 1) badanie wydychanego powietrza;
- 2) badanie śliny;
- 3) badanie krwi;
- 4) badanie moczu;
- 5) badanie wydzielin organizmu;
- 6) badania włosów.

§ 14. Badania o charakterze nieinwazyjnym może prowadzić organ lub wyznaczona przez niego osoba.

§ 15. 1. Urządzenia i materiały używane do badania powinny posiadać ważne świadectwo dopuszczenia do użytku lub wzorcowania.

2. Do badania mogą być wykorzystywane zarówno urządzenia stacjonarne, jak i podręczne.

§ 16. 1. Badanie wydychanego powietrza przeprowadza się w sposób nieinwazyjny, za pomocą urządzenia do określania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu przez przedmuchiwanie go przez żołnierza poddanego badaniu.

2. W miarę możliwości badanie wydychanego powietrza powinno być przeprowadzone przed innymi badaniami na zawartość alkoholu w organizmie.

3. W przypadku pozytywnego wyniku stwierdzonego w trakcie pierwszego badania należy, po wymaganym urządzeniem okresie, przeprowadzić drugie i ewentualnie kolejne badanie.

§ 17. 1. Badanie śliny polega na nieinwazyjnym pobraniu, bez dodawania jakichkolwiek substancji, próbek śliny i ich umieszczeniu w urządzeniu do oznaczania metodą immunologiczną alkoholu lub narkotyków, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia.

2. W miarę możliwości badanie śliny powinno być przeprowadzone przed innymi badaniami na zawartość narkotyków w organizmie.

§ 18. 1. Badanie krwi polega na przeprowadzeniu analizy laboratoryjnej krwi, pobranej z żyły badanego żołnierza, metodą chromatografii gazowej połączonej ze spektrometrią masową lub inną metodą instrumentalną, w tym: wysokosprawną chromatografią cieczą, wysokosprawną chromatografią cieczą połączoną ze spektrometrią masową, lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka, a także inną metodą, zgodną z aktualną wiedzą medyczną.

2. Krew na badanie pobiera się w objętości około 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania krwi należy używać jedynie sprzętu jednorazowego użytku;
- 2) do pojemnika do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać innych substancji;
- 3) do pobrania krwi używa się pojemnika jednorazowego użytku, uniemożliwiającego zamianę, rozcieńczenie lub dodanie do niego innych substancji po jego zamknięciu;
- 4) do dezynfekcji skóry należy używać jedynie środków odkażające, niezawierające alkoholu.

3. W pobranej krwi oznacza się zawartość alkoholu oraz innych środków lub substancji powodujących stan nietrzeźwości lub odurzenia.

4. W razie powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia badanego, decyzję o dokonaniu tego badania albo jego nie przeprowadzeniu podejmuje lekarz dokumentując tę decyzję na piśmie; a odpis tego dokumentu wręcza organowi.

§ 19. 1. Badanie moczu polega na analizie moczu żołnierza poddanego badaniu metodami wymienionymi przy badaniu krwi.

2. Mocz na badanie nielaboratoryjne pobiera się do jednego pojemnika, w objętości, co najmniej 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania moczu używa się pojemnika jednorazowego użytku;
- 2) do pojemnika, do którego pobiera się mocz, nie wolno dodawać innych substancji.

3. Mocz na badanie laboratoryjne pobiera się do dwóch pojemników w objętości, co najmniej po 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania moczu używa się pojemnika jednorazowego użytku, uniemożliwiającego zamianę, rozcieńczenie lub dodanie do niego innych substancji po jego zamknięciu;
- 2) do pojemnika, do którego pobiera się mocz, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji.

4. W pobranym moczu oznacza się zawartość alkoholu oraz innych środków lub substancji powodujących stan nietrzeźwości lub odurzenia.

5. Badanie moczu na zawartość alkoholu lub narkotyków polega na wykonaniu odpowiedniego testu do wykrywania tych środków lub substancji.

§ 20. Badanie włosów polega na nieinwazyjnym pobraniu jednego włosa do analizy, która ma na celu określenie obecności środków lub substancji powodujących stan odurzenia.

§ 21. Badanie wydzielin organizmu, a w szczególności potu, polega na nieinwazyjnym pobraniu do analizy wydzielin organizmu, która ma na celu określenie obecności środków lub substancji powodujących stan nietrzeźwości lub odurzenia.

§ 22. 1. Pobrany do badań laboratoryjnych materiał zostaje niezwłocznie przekazany do najbliższego laboratorium (pracowni, zakładu), o których mowa w § 23 ust. 1.

2. Dostarczenie krwi i moczu do właściwej placówki zapewnia dowódca jednostki wojskowej (kierownik instytucji cywilnej), w której służy organ.

3. Naczynia zawierające krew lub mocz do badania oznacza się w sposób zapewniający niewątpliwe ustalenie tożsamości żołnierza, od którego zostały pobrane, poprzez podanie stopnia wojskowego, imienia i nazwiska oraz daty urodzenia tego żołnierza, a także uniemożliwiający zmianę ich zawartości w czasie przesyłki.

4. Do czasu rozpoczęcia badania pobrane krew i mocz należy przechowywać w temperaturze od 0°C do 6°C.

§ 23. 1. Oznaczanie zawartości, w materiale pobranym do badań laboratoryjnych, alkoholu lub narkotyków wykonują:

- 1) policyjne laboratoria kryminalistyczne;
- 2) laboratoria (pracownie, zakłady) analityczne;
- 3) zakłady medycyny sądowej i właściwe zakłady akademii medycznych lub inne jednostki - na podstawie umowy zawartej z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości lub dowódcą jednostki wojskowej.

2. Placówki wykonujące oznaczanie biorą udział w międzylaboratoryjnych systemach kontroli jakości badań.

3. Wyniki badań niezwłocznie przekazuje się organowi.

Rozdział 3

Szczegółowy tryb postępowania w sprawach stosowania niedopuszczenia do czynności lub zawieszenia w czynnościach

§ 24. 4. Żołnierza, wobec którego zastosowano dyscyplinarny środek zapobiegawczy:

- 1) odsuwa się od wykonywania dotychczasowych czynności służbowych na czas stosowania tego środka;
- 2) pozbawia się przedmiotów, środków i substancji stwarzających niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia, a w szczególności broni, amunicji, materiałów radioaktywnych, wybuchowych lub łatwopalnych, substancji trujących, duszących lub parzących, oraz tych których posiadanie jest zabronione, jak również przedmiotów, środków i substancji mogących stanowić materiał dowodowy lub podlegać przepadkowi, albo których posiadanie wymaga zezwolenia;
- 3) pozbawia się tych przedmiotów i dokumentów służbowych, których posiadanie przez żołnierza w okresie stosowania dyscyplinarnego środka zapobiegawczego, nie jest zasadne.

§ 25. 1. Rzeczy odebrane żołnierzowi, wobec którego zastosowano dyscyplinarny środek zapobiegawczy, deponuje i zwraca organ, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zwrotowi nie podlegają przedmioty, środki i substancje, których posiadanie jest zabronione.

3. O posiadaniu przez żołnierza przedmiotów, środków i substancji, których posiadanie jest zabronione, organ zawiadamia właściwe organa ścigania, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 26. Żołnierza zawiesza w czynnościach przełożony dyscyplinarny, który prowadzi postępowanie dyscyplinarne.

§ 27. 1. Zadania, które ma wykonywać żołnierz w okresie zawieszenia w czynnościach powinny uwzględniać kwalifikacje zawieszonoego w czynnościach żołnierza i nie mogą być poniżające lub bardziej uciążliwe fizycznie od wykonywanych przed zawieszeniem w czynnościach.

2. Nadzór nad pełnieniem służby przez żołnierza w okresie jego zawieszenia w czynnościach wykonuje przełożony dyscyplinarny, który go zawiesił lub na jego polecenie inny przełożony zawieszonoego żołnierza.

3. Jeżeli przełożonemu dyscyplinarnemu, który zawiesił żołnierza podlega więcej niż jedna jednostka wojskowa (jednostka organizacyjna instytucji cywilnej), może on na okres zawieszenia w czynnościach skierować żołnierza do pełnienia służby, w innej niż macierzysta, jednostce wojskowej (jednostce organizacyjnej instytucji cywilnej).

§ 28. Przełożony dyscyplinarny, który wydał prawomocne orzeczenie dyscyplinarne w sprawie przewinienia dyscyplinarnego, które stanowiło przyczynę zawieszenia w czynnościach, niezwłocznie przekazuje odpis tego orzeczenia organowi, który zawiesił żołnierza, jeżeli sam nie jest tym organem.

Rozdział 4

Szczegółowy tryb osadzania

§ 29. 1. Organ uprawniony do osadzenia żołnierza może doprowadzić (konwojować) tego żołnierza do izby zatrzymań osobiście albo zwrócić się o jego doprowadzenie (konwojowanie) do innego uprawnionego organu.

2. Doprowadzając (konwojując) żołnierza, organ:

- 1) podaje swój stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję;
- 2) podaje podstawę prawną oraz przyczynę doprowadzenia (konwojowania);
- 3) sprawdza, czy doprowadzany (konwojowany) żołnierz, posiada przy sobie przedmioty, środki, substancje lub dokumenty podlegające zdeponowaniu, oraz odbiera je żołnierzowi.

3. Z doprowadzenia (konwojowania) żołnierza do izby zatrzymań organ sporządza meldunek, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania niektórych uprawnień przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (Dz. U. Nr 157, poz. 1851 oraz z 2008 r. Nr 182, poz. 1129).

§ 30. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonego badania, iż żołnierz znajduje się w stanie wymagającym jego osadzenia organ doprowadza (konwojuje) żołnierza na badania lekarskie osobiście albo zwraca się o jego doprowadzenie (konwojowanie) do innego uprawnionego organu, w celu uzyskania zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia.

2. Po uzyskaniu zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w izbie zatrzymań, organ wydaje postanowienie o osadzeniu.

§ 31. 1. Zorganizowanie doprowadzenia (konwojowania) osadzanego do izby zatrzymań zapewnia organ, który wydał postanowienie o osadzeniu; stosuje się wówczas odpowiednio przepisy o służbie konwojowej.

2. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1, nie jest upoważniony do wyznaczenia konwoju, występuje z wnioskiem w tej sprawie do właściwego dowódcy jednostki wojskowej, oficera dyżurnego jednostki wojskowej albo jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub oficera inspekcyjnego garnizonu; wniosek może być ustny.

3. Osoba, do której wystąpiono z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, obowiązana jest do natychmiastowego zorganizowania konwoju w celu doprowadzenia (konwojowania) osadzanego do izby zatrzymań.

4. Powrót żołnierza z osadzenia w izbie zatrzymań lub pobytu w zakładzie opieki zdrowotnej, odbywa się na jego koszt. Przepisy o zwrocie należności za podróże służbowe stosuje się wyłącznie gdy postanowienie na podstawie, którego żołnierz został osadzony, zostało uchylone.

§ 32. 1. Żołnierz konwojowany do izby zatrzymań powinien posiadać ~~ze sobą~~ wojskowy dokument tożsamości albo w razie jego utraty lub zniszczenia – inny dokument, na podstawie którego można ustalić tożsamość tego żołnierza.

2. Konwojujący osadzanego żołnierza powinni posiadać następujące dokumenty:

- 1) protokół badania osadzonego potwierdzający, że znajduje się on w stanie wymagającym jego osadzenia;
- 2) postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego;
- 3) zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia.

§ 33. 1. W przypadku odmowy przyjęcia żołnierza do izby zatrzymań:

- 1) ze względu na niemożność udzielenia określonych świadczeń medycznych – żołnierza umieszcza się w najbliższym zakładzie opieki zdrowotnej;
- 2) wobec braku wolnych miejsc we właściwej izbie zatrzymań – żołnierza umieszcza się w najbliższej izbie zatrzymań;
- 3) wobec braku lub uszkodzenia dokumentów, stanowiących podstawę przyjęcia do izby zatrzymań – żołnierza zwalnia się.

2. W przypadkach określonych w ust. 1, przed opuszczeniem izby zatrzymań, w razie konieczności, udziela się żołnierzowi niezbędnej pomocy medycznej.

§ 34. W przypadku wniesienia przez żołnierza osadzonego, na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej, zażalenia na postanowienie o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego osadzenia w izbie zatrzymań, zażalenie na to postanowienie oraz kopię dokumentacji związanej z osadzeniem przekazuje się niezwłocznie do wojskowego sądu garnizonowego właściwego ze względu na miejsce osadzenia żołnierza.

Rozdział 5

Przepisy szczególne i wspólne

§ 35. W czasie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio wobec żołnierza zajmującego stanowisko służbowe w jednostce wojskowej na czas wojny, w instytucji cywilnej albo stanowisko służbowe poza Siłami Zbrojnymi.

§ 36. 1. W czasie pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych można nie stosować się do ograniczeń, terminów oraz warunków określonych w tym rozporządzeniu, jeżeli jest to niemożliwe lub szczególnie utrudnione.

2. W warunkach określonych w ust. 1, w przypadku potrzeby przeprowadzenia badań oraz konieczności stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych można korzystać z pomocy służb (organów) państw sojusznicznych będących odpowiednikami Żandarmerii Wojskowej lub wojskowych organów porządkowych. W tym zakresie, po uzgodnieniu z tymi służbami, można wykorzystać ich infrastrukturę i wyposażenie.

3. W warunkach określonych w ust. 1, zażalenia w sprawach dotyczących stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych oraz przeprowadzania badań można wnosić ustnie i bezpośrednio do organu odwoławczego.

4. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do załóg jednostek pływających oraz statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej znajdujących się czasowo w warunkach, o których mowa w ust. 1, albo wykonujących doraźne misje poza granicami państwa w innych warunkach.

§ 37. W zakresie dotyczącym:

- 1) warunków tworzenia i likwidacji izb zatrzymań;
 - 2) warunków, jakim powinny odpowiadać izby zatrzymań;
 - 3) składu, uprawnień i obowiązków obsługi izby zatrzymań;
 - 4) organów uprawnionych do kontrolowania izb zatrzymań;
 - 5) warunków i sposobu prowadzenia oraz zasad obiegu, okresu przechowywania, sposobu archiwizowania lub brakowania ewidencji i dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w izbie zatrzymań, a także form i wzorów tej ewidencji i dokumentacji;
 - 6) warunków oraz organizacji umieszczania osób w izbie zatrzymań
- stosuje się odpowiednio przepisy o izbach zatrzymań.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 42 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 190, poz. 1474) zwanej dalej ustawą.

Projektowany akt wykonawczy reguluje kolejno:

1) szczegółowy tryb postępowania w sprawach stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych, z uwzględnieniem:

- a) postępowania, odpowiednio, przełożonego dyscyplinarnego, wojskowego organu porządkowego i Żandarmerii Wojskowej przed zastosowaniem tych środków,
- b) uchylecia, wygaśnięcia lub zmiany postanowienia o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego,
- c) treści postanowień w tych sprawach,
- d) sposobu i terminu zawiadamiania właściwych przełożonych, organów wojskowych i zainteresowanych osób o zastosowaniu dyscyplinarnego środka zapobiegawczego,
- e) czynności i terminów rozpatrywania zażaleń na zastosowanie dyscyplinarnych środków zapobiegawczych;

2) warunki osadzania żołnierza w izbie zatrzymań oraz organizację osadzania żołnierzy w izbach zatrzymań, z uwzględnieniem:

- a) trybu doprowadzania (konwojowania) do izby zatrzymań żołnierza, w stosunku do którego zostało wydane postanowienie o osadzeniu w izbie zatrzymań,
- b) warunków przyjęcia żołnierza doprowadzonego (konwojowanego) do izby zatrzymań i postępowania w razie jego nieprzyjęcia do izby zatrzymań,
- c) czynności dokonywanych przez obsługę izby zatrzymań wobec osadzonych żołnierzy,

3) rodzaje, zakres, przypadki, warunki i sposób dokonywania badań, o których mowa w art. 40 ustawy, w celu zapewnienia prawidłowości ich przeprowadzania, sposób postępowania w przypadku odmowy poddania się badaniu przez żołnierza, procedurę składania i rozpatrywania zażaleń w tych sprawach

– dostosowując przepisy określone w pkt 1–3 do warunków pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych.

Dotychczas omawiana tematyka była uregulowana częściowo w oparciu o akty wykonawcze do ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370, z późn. zm.):

- rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 września 2002 r. w sprawie zawieszenia żołnierzy w czynnościach służbowych (Dz. U. Nr 156, poz. 1305),
- rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 września 2002 r. w sprawie osadzenia żołnierza będącego w stanie nietrzeźwości w izbie zatrzymań (Dz. U. Nr 160, poz. 1332) oraz

- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie izb zatrzymań (Dz. U. Nr 157, poz. 1852).

Natomiast problematyka przeprowadzania badań koniecznych do ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego (narkotyków), w organizmie żołnierza, w tym zabiegu pobrania krwi do niedawna pozostawała poza regulacją ustawy o dyscyplinie, natomiast w tym zakresie obowiązywał jedynie zapis ustawowy, zawarty w art. 63b ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r., Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej wydane na jego podstawie. Dotyczyły one jednak wyłącznie żołnierzy niezawodowych, nie rozwiązując w sposób kompleksowy tych kwestii, a w szczególności w warunkach pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych.

Celem wydania przedmiotowego rozporządzenia jest wprowadzenie do systemu prawnego, w drodze rozporządzenia, wskazanej wyżej regulacji dotyczącej stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych oraz badań wobec żołnierzy niezależnie od rodzaju pełnionej czynnie służby wojskowej oraz miejsca i czasu pełnienia przez nich służby. Projektowane rozporządzenie z jednej strony zastępuje wskazane wcześniej regulacje, z drugiej natomiast będzie stanowić novum w odniesieniu do problematyki niedopuszczenia do wykonywania czynności służbowych, przeprowadzenia badań, o których mowa w art. 40 ustawy, a także stosowania dyscyplinarnych środków zapobiegawczych w specyficznych warunkach pełnienia czynnej służby wojskowej (mobilizacja, stany nadzwyczajne, czas wojny itd.).

Z uwagi na to, że kwestie lokalizacji, warunków technicznych i wyposażenia pomieszczeń służbowych osadzania żołnierzy szczegółowo reguluje procedowany równolegle przez Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie izb zatrzymań, w niniejszym rozporządzeniu problematyka ta została określona jedynie w niezbędnym zakresie.

Przedmiotowy projekt składa się z rozdziałów, ściśle odpowiadających upoważnieniu ustawowemu zawartemu w art. 42 ustawy, uwzględniających przepisy ogólne oraz przepisy przejściowe i końcowe.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został udostępniony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu normatywnego

Rozporządzenie dotyczy w szczególności przełożonych dyscyplinarnych, wojskowych organów porządkowych, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, składu obsługi izb zatrzymań, personelu medycznego upoważnionego do przeprowadzania badań oraz żołnierzy, względem których będą stosowane dyscyplinarne środki zapobiegawcze.

2. Konsultacje społeczne

Ze względu na zakres przedmiotowy i podmiotowy rozporządzenia jego projekt poddano dodatkowym konsultacjom z Biurem Konwentu Dziekanów Oficerów Zawodowych Wojska Polskiego, jako organem przedstawicielskim żołnierzy zawodowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia, spowoduje zwiększenie wydatków z budżetu resortu obrony narodowej. W szczególności dotyczyć to będzie kosztów badań, które ponosił będzie Skarb Państwa, oraz ewentualne zadośćuczynienia (pieniężne) w razie nieuzasadnianego poddania żołnierzy takim badaniom.

Rozszerzenie zakresu badań żołnierzy na zawartość alkoholu w organizmie, które będą przeprowadzane przed podjęciem decyzji o zastosowaniu dyscyplinarnych środków zapobiegawczych: niedopuszczenia do wykonywania czynności służbowych oraz osadzenia żołnierza w izbie zatrzymań, może generować dodatkowe wydatki w wysokości około 930 tys. zł przeznaczone na zakup alkomatów dowodowych i dodatkowych testerów trzeźwości oraz ich eksploatację.

Rozszerzenie zakresu badań żołnierzy, stwierdzających użycie narkotyków wymagać będzie nieznacznego wzrostu wydatków z budżetu resortu obrony narodowej. Szacuje się, że koszt wyposażenia ambulatoriów jednostek wojskowych w testy narkotykowe i koszty ich stosowania wynosić będą ok. 1,5 mln zł w pierwszym roku stosowania ustawy.

Wydatki te mogą jednak być rozłożone na kolejne lata w proporcjach wynikających z wielkości środków budżetowych, przeznaczonych na ten cel. W kolejnych latach wydatki te powinny ulec znaczącej redukcji ze względu na wdrażaną profesjonalizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i prewencyjny charakter przepisów dotyczących dyscyplinarnych środków zapobiegawczych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym*